

Viitaten teknisen valiokunnan päätökseen 11.12.2024 § 165

Vanhusneuvoston lausunto Sipoon uimahallin teknistaloudellisesta selvityksestä

Tekninen valiokunta hyväksyi kokouksessaan 11.12.2024 § 165 Sipoon uimahallin teknistaloudellisen selvityksen ja pyysi selvityksestä lausunnot sivistysvaliokunnalta ja vapaa-ajan jaostolta sekä vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta ja nuorisovaltuustolta.

Selvityksessä tarkasteltiin erilaisia vaihtoehtoja vesiliikunnan järjestämiseksi sekä niiden mahdollisuuksia ja kannattavuutta. Vaihtoehtoja olivat 1) uimahalli kunnanhallituksen aiemman päätöksen mukaisesti (vesipinta-ala noin 600 m²), 2) vastaava uimahalli kuin vaihtoehdossa 1, mutta vesipinta-alaa on supistettu noin 17 % 500 m²:iin, 3) maauimala kunnan taseeseen ja 4) maauimala yksityisen toimesta.

Kuntalain 27 §:n mukaan kunnan vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Vanhusneuvosto ottaa kantaa Sipoon uimahallin teknistaloudelliseen selvitykseen tästä näkökulmasta.

Ikääntyneiden määrä tulee kasvamaan tulevina vuosina myös Sipoossa. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan erityisesti yli 75-vuotiaiden sipoolaisten osuuden ennustetaan kasvavan. Ikääntyneiden aktiivisuuden ja toimintakyvyn tukeminen on ensisijaisen tärkeää.

Tutkimusten mukaan ikääntyneiden kokonaisvaltaista toimintakykyä, mielenterveyttä ja elämänlaatua voidaan ylläpitää ja tukea säännöllisen ja monipuolisen liikunnan avulla.

Vanhusneuvosto kannattaa uimahallin rakentamista Sipooseen ja puoltaa vaihtoehtoa 1 eli vesipinta-alaltaan 600 m²:n uimahallin rakentamista

kunnanhallituksen aiemman päätöksen mukaisesti. Maauimalan rakentamista ei pidetä tarpeellisenä.

Vesiliikunta on hyvä terveysliikunnan muoto ikäihmisille. Liikkuminen vedessä mahdollistaa laajemmat liikeradat, keventää nivelten liikkuvuusharjoituksia ja sopii erityisen hyvin henkilöille, joilla on ikäihmisille tyypillisiä nivelvaivoja. Vesiliikunta sopii lähes kaikille, myös esimerkiksi pyörätuolia käyttäville tai muuten liikuntarajoitteisille kuntalaisille. Uimahallin sosiaalinen merkitys on huomioitava päätöksenteossa, sillä se tarjoaa mahdollisuuden yhteisölliseen liikuntaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen kaikissa ikäryhmissä.

Uimahalli Sipoossa mahdollistaisi vesiliikunnan paremman saavutettavuuden ikääntyneille ja muille sipoolaisille. Monet ikääntyneet ja vammaiset henkilöt eivät pysty matkustamaan naapurikuntien uimahalleihin, sillä matka vaatisi useamman julkisen liikenteen välineen käyttöä, eikä kylistä ole suoria yhteyksiä liikuntapalveluiden äärelle. Eläkeläisyhdistyksillä ei ole taloudellisia tai muita resursseja järjestää kuljetuksia uimahalleihin.

Uimahallin rakentaminen ja sen ylläpitokustannukset ovat merkittävä taloudellinen investointi Sipoon kunnassa. Vanhusneuvosto katsoo, että uimahallin rakentamisesta päätettäessä tulee sen vaikutukset arvioida tarkasti suhteessa muihin kunnan palveluihin; erityisesti ikääntyneiden hyvinvointia ja toimintakykyä tukeviin palveluihin. Näitä vaikutuksia tulee arvioida laajasti ja poikkihallinnollisesti huomioiden samalla se, että uimahalli tukisi ennaltaehkäisevää toimintaa ja kuntoutusta, mitkä pitkällä aikavälillä voivat tuoda myös säästöjä kunnan määrärahoihin.

Uimahallin suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varmistaa, että se palvelee kaikkia kuntalaisia vauvasta vaariin eikä se rakennu kilpaurheilun tarpeiden ensisijaiseksi tyydyttäjäksi. Kilpaurheilulle on jo tarjolla mahdollisuuksia muissa kunnissa, mutta ikääntyneiden ja liikuntarajoitteisten kuntalaisten vesiliikuntamahdollisuuksia ei ole helposti saavutettavissa.

Vanhusneuvoston mielestä uimahallin suunnittelussa on lisäksi huomioitava se, että altaissa tulee varmistaa vesiliikunnan mahdollisuus ja että saunomis- ja peseytymistilat ovat esteettömiä. Ikääntyneiden tarpeet on huomioitava kaikissa tiloissa. Hyppytornin rakentamista vanhusneuvosto ei pidä tarpeellisenä, koska se lisää rakentamisen kustannuksia huomattavasti.

Kun uimahallin tai muun mahdollisen vaihtoehdon rakentaminen etenee, vanhusneuvoston mielestä valmistelun jokaisessa vaiheessa on tärkeää osallistaa laajasti kuntalaisia ja huomioida eri ikäisten sipoolaisten tarpeet. Näin voidaan välttää jo rakentamisvaiheessa sellaisia virheitä, joiden korjaaminen myöhemmin on kallista.